

Da Souza: «La música ha canviat, però el sentit de l'humor ha estat una cola que ha mantingut l'essència del grup»

Parlem amb la banda mallorquina abans del seu comiat aquest divendres a l'Apolo

Da Souza | Arxiu del grup

La broma no era infinita, ni tan lleugera com semblava. El quintet mallorquí **Da Souza** ha sabut convertir el bon humor en música i lletres al llarg de deu anys assolellats amb una trajectòria sòlida i admirable. Un cop anunciat el comiat, quedava tancar el periple amb dues dates emocionants a les seves ciutats de naixement. Amb elegància, ha marxat el grup insígnia del pop balear de l'última dècada. L'entrevista va ser realitzada poc després del darrer concert a Palma i a tres setmanes de l'últim a la sala Apolo de Barcelona, aquest divendres 26 de gener.

Palma i Barcelona no són ciutats triades a l'atzar per als últims concerts de la banda. I si n'hi hagués una de tercera seria Vic. Quan les cançons de *Pau mundial* van començar a ser populars, els components de **Da Souza** estudiaven a Barcelona, vivint en habitacions semblants a la portada de l'EP. Llavors la seva música era "renouera" i visceral, connectava amb l'escena que orbitava al voltant del segell Famèlic i el festival Hotelier de Vic: "Vam ser els mallorquins de l'escena osonenca, perquè a Balears encara no existia el que es diu "escena balear", admet el veu i guitarra, **Lluís Cabot**. A Vic van trobar "un sentiment de pertinença a través dels grups i les

amistats", reconeix el bateria Àngel Garau, que més endavant també descobririen a la seva terra natal. Els dos últims discos de **Da Souza** ja s'han fet amb la mirada més posada a l'illa, on ara ja tornen a viure quatre cinquenes parts de la banda. Ha estat en la darrera etapa més pop quan el públic balear s'ha obert de bat a bat. Les noves fornades ja els citen com a referents: "Hem passat de ser la promesa mallorquina a ser velles glòries", confessa **Cabot**.

Vau sentir alliberament després de decidir deixar-ho i anunciar-ho públicament el maig de l'any passat?

Lluís Cabot (veu i guitarra): Ha estat un procés bastant llarg. Des que vàrem prendre la decisió fins que ho vàrem anunciar ja varen passar uns mesos. Se'm va fer un poc llarga l'espera de saber-ho i no poder-ho dir encara. Però un cop comunicat va ser una sorpresa veure la reacció de la gent, perquè va ser més gran del que m'esperava. Va ser molt guai en aquest sentit, perquè crec que tots ens vam sentir molt estimats i valorats. I després hem passat per diferents fases, però en el fons ha estat com una espera que ens feia no ser gaire conscients de la realitat del comiat. Almenys per mi era com si fóssim als llimbs o en un purgatori.

XAVI HERNÁNDEZ (guitarra i percussió): Jo tinc bastant la mateixa sensació, també en algunes fases he passat pel dol i n'he sortit, i després quan ens hem trobat als darrers assajos i als darrers concerts tot m'ha revingut una mica i he fet memòria. He pensat bastant en tots aquests anys i la trajectòria ha estat guapa!

L.C: Podia semblar que arribaríem als concerts finals amb tot ja ben paït, i en el fons no ha estat així. Realment tenir la situació més interioritzada és impossible fins que no haguem fet el tancament final, suposo. I ara, després de l'últim concert a Palma, ja comencem a ser conscients que va de veres. No només és una cosa que hem decidit i prou, és real com la vida mateixa...

Quan i com va veure que la cosa s'acabava?

ÀNGEL GARAU (bateria i veu): Quan va sortir l'últim disc, crec... No sé gaire com i quan ens en vam adonar, però sí que teníem clar que no estàvem bé d'energia i que no volíem encarar un altre cop el fet de posar-nos a fer cançons i gravar un altre disc. I això, que no ens havia passat fins llavors, ja va ser una pista. A més, les nostres vides cada vegada tenien més responsabilitats i notàvem que mantenir **Da Souza** era més difícil que abans. Suposo que aquests detonants van provocar-nos el 'clic'.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=2RRDX48Y5L8>

Des de 'Salsa agredolça' (Bubota, 2020) se us veia molt actius, treballant de valent perquè la cosa rutilés. La professionalització i el fet de no acabar-hi d'arribar ha jugat un paper en l'adeu?

L.C: La veritat és que cada cop havíem de dedicar més energia a **Da Souza**, i al mateix temps cadascú tenia altres coses on dedicar forces a part del grup. Però també penso que si el grup hagués estat al cent per cent la nostra feina, potser hauríem petat per una altra qüestió, perquè és difícil que un grup d'amics passi a ser la teva feina. No sé si ha estat un dels motius pels quals ens hem quedat sense energia, o al revés, si gràcies a això hem pogut aguantar tant de temps. En tot cas, no sento que ho deixem perquè no ha pogut ser la nostra feina...

Tot i que estiguéssiu més enfeïnats, compondre música i trobar-vos no era l'últim reducte intocable com a grup d'amics?

L.C: El darrer disc, *Dies d'attrezzo* (Bankrobber, 2022), va ser el més coral, el més repartit pel que fa a cançons. Crec que ha estat guai que la nostra trajectòria hagi començat amb jo sent l'únic que feia cançons i hagi acabat molt més repartida, amb tres compositors i quatre cantants. Em fa content l'evolució que ha tingut el grup.

Creieu que aquesta evolució a l'hora de fer les cançons us va salvar com a grup? Com si

haguéssiu descobert que podeu treballar d'altres maneres i això fos una motivació més...

A.G: No hi havíem pensat mai en aquests termes, però segurament sí. Sempre hem intentat fer-ho tot com a grup d'amics i això ens ha servit de motor. Compartir cançons de tots tres va ser un pas més per fer-ho tot cada cop més coral i repartir també les decisions. En tot cas, és com si ens preguntes si havent-nos professionalitzat hauríem durat més..., no ho sé, seria especular amb futurs que no han passat.

X.H: Jo veig els canvis de manera paral·lela al creixement de l'amistat dins el grup, ha estat una cosa natural. En el meu cas, vaig tenir ganes de fer cançons i me les van deixar posar, i l'Àngel igual. Si m'haguessin dit que no, ja no seria al grup.

UN GRUP D'AMICS

El fet d'haver pogut crear un imaginari propi tan vostre és fruit que sigueu un grup d'amics?

L.C: Crec que és totalment conseqüència de la contaminació positiva de les nostres bromes com a grup d'amics, de les coses que ens fan gràcia, les experiències viscudes conjuntament i els jocs. Sempre hem vist el grup com un espai que s'ha enriquit de les coses que formen el nostre dia a dia. Moltes vegades quan teníem una broma recurrent l'afegíem a les cançons i així reiem una mica tots.

A.G: Tot s'ha retroalimentat. Era difícil separar el funcionament que hem tingut de les relacions que hem anat creant dins el món de la música; moltes han acabat sent amics i inspiració. Tot ha anat sumant, i no només les amistats, també hem donat cabuda a petites joies que ens anàvem trobant en forma de personatges.

Quin paper ha tingut l'humor durant tots aquests anys de grup, com veieu que ha canviat?

L.C: Hem tengut la cara bromista, perquè ens agrada riure i que les coses siguin el més divertides possible. I la cara seriosa, perquè no som un grup només de 'catxondeo', també ens agraden les lletres guapes i xerrar d'emocions reals. Al principi tot era molt intens emocionalment i molt visceral, i l'humor ens ajudava a rebaixar-ho i situar-ho en una posició que ens representava millor, ho equilibrava i ho feia més nostre. Amb el temps, ha seguit fent la mateixa funció però com que la música ha canviat, si a una cançó més 'comercial' hi posàvem el punt d'humor feia que la sentíssim més nostra i que ens seguís representant. L'humor ha estat una cola que ha mantingut l'essència del grup.

X.H: I també més enllà de les cançons, respecte al públic o a la premsa hem pogut prendre postures diferents com a grup. Crec que tots nosaltres ens hem sentit còmodes amb l'humor.

Da Souza Foto: Joan Garolera

La primera cançó de Da Souza, "Atzar", inclosa a l'EP *Pau mundial* (Famèlic Cassettes, 2013), sembla una bonica casualitat perquè sempre heu estat molt atents a l'atzar a l'hora de fer cançons i de plantejar el futur. És així?

L.C: Crec que ha jugat un paper cabdal. Sempre hem estat atents al que per atzar ens arribava i després ja hi donàvem la importància que tenia. És important, no sols com a grup, tenir en compte les coses atzaroses perquè no s'acabi convertint tot en rígid, avorrit i previsible.

En canvi a la cançó que tanca el darrer disc, "Ses dents", hi ha una mirada a l'infinit però l'altra posada en la finitud del temps. Tot i que heu sabut projectar un objectiu amb el grup, penseu que heu pogut arribar on sou, en part, gràcies a aquesta visió?

L.C: En general, penso que hem estat molt poc estratègiques, només hem projectat un mínim necessari perquè el grup tingués una evolució, perquè quan no fas res vius massa en el present. Ens ha agradat pensar què seria el proper que fariem i sempre hem tingut aquesta energia bastant bèstia d'acabar un disc i ja estar pensant en el següent, i que a més volíem que fos diferent. És només en aquest sentit que hi ha hagut una projecció de **Da Souza**.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=Hp37fvRFRb8>

Heu enregistrat sis discos en deu anys, el vostre ritme ha estat imparabile des del principi. I és una sensació que contrasta amb un dels lemes del vostre cançoner: ?A baix la feina'. Com heu combatut la productivitat sent tan productius?

L.C: Pot ser una contradicció, però alhora fer un disc no és el mateix que anar a treballar vuit hores a una oficina. Potser és molta més feina, però no ho sentim així perquè no és alienant i no ho hem fet per guanyar-nos la vida. No hem volgut dir ?a baix la feina' per no fer res, sinó que ha estat una manera de dedicar el temps a activitats que ens fessin sentir bé, tant a nosaltres com als altres.

À.G: Fer discos ha estat una de les parts del grup que ens ho ha fet passar millor i també que ens

ha portat més maldecaps. Amb els discos ens posàvem a jugar més i ens ho passàvem molt bé, tot i que de vegades era com un puzzle i costava encaixar-ne les peces.

X.H: En el meu cas, amb els últims discos, que ja he fet havent de fer més feina fora del grup, he notat que compondre m'ha servit per rebaixar la productivitat al món laboral que em dona de menjar. Ha estat una manera d'aturar-me una mica i fer el que realment m'agrada.

HOLA I ADEU

En el comunicat de comiat no hi surt la paraula 'definitiu'. Deixeu la porta oberta a tornar a tocar en un futur?

L.C: Sí, perquè ens duem bé i en l'àmbit personal no ha canviat res, i això fa que no descartem tornar a fer coses junts. Però hem decidit dir adeu, que no és el mateix que 'fins aviat', és un comiat i ens l'hem pres com a tal perquè necessitem tancar una etapa. Si d'aquí un temps volem ajuntar-nos i fer música serà obrir una altra etapa diferent i ja veurem com serà. Ara mateix, però, cap de nosaltres ho valora.

[Ver esta publicación en Instagram](#)

Una publicació compartida de DA SOUZA (@dasouzajazz)

Després d'aquesta experiència musical de 10 anys amb amics, que és un somni per a molta gent, com us agradaria fer música a partir d'ara?

X.H: Jo li estic donant voltes i crec que fins que no hagi passat ja tot... Suposo que seguirem fent música, uns més, uns menys. Jo provaré de fer coses aquí tot sol, fins que tingui alguna idea o tingui ganes d'ajuntar-me amb algú més, però sense gaires pretensions.

L.C: El que estar clar és que, almenys per mi, fer música com l'hem estat fent aquests anys és una cosa bastant irrepètible, no em veig fent música amb un grup d'amics diferent a aquest. Crec que ara és moment per explorar altres maneres de fer-ho, ja sigui sol o amb altra gent, però no d'aquesta manera tan de grup d'amics: la màgia és que sigui irrepètible.

Sempre us he vist com una mena d'ambaixadors de l'illa, potser sense voler-ho. Hi ha hagut una voluntat de representar o no és cap decisió conscient?

X.H: La part identitària sempre hi ha sigut i l'hem anat traient perquè forma part de nosaltres. També s'ha de dir que a aquesta idea que comentes potser hi ha ajudat la premsa que sempre ens ha marcat molt amb la procedència. Però, de fet, vam començar molt lligats a l'escena de Vic i ens sentíem part d'allò, l'únic que nosaltres salàvem i potser teníem temàtiques més relacionades amb la mar perquè hem nascut prop d'ella, però no crec que hàgim fet un ús molt actiu del fet de ser de Mallorca o les Balears.

A.G: Crec que hi ha una part d'agafar-ho des d'una intenció molt pop. En aquesta naturalitat nostra, no té sentit xerrar amb un altre dialecte o sobre que guai és fer la Ruta 66. Des del principi vam voler fer una cosa molt personal i natural, i si no parteixes, en el nostre cas, des de Mallorca es fa estrany. No ha estat molt premeditat, tot i que sí que és cert que un lema que sempre hem tingut ha estat el de 'deixar bé a Mallorca allà on anem'. A vegades ens creiem aquest paper.

Da Souza a l'Antiga Fàbrica Estrella Damm (Barcelona). Foto: Jordi Huerta/Tandem Projects

La situació actual és millor que la de fa una dècada?

L.C: És tan precària o més, fins i tot, que quan vam començar, perquè a Mallorca cada vegada hi ha menys espais on tocar. Sembla que la cosa va a pitjor, però el fet que hi hagi una escena i que la premsa catalana hi pari més atenció dona espai i presència. I també és important que hi hagi una revista com *S'Altra Música* o festivals com el Mobofest.

I com veieu l'efervescent escena balear emergent?

L.C: És molt guai el fet que existeixi una escena emergent amb molta força. Ara surt gent molt més jove, que moltes vegades ens cita com a referent, i això ens fa sentir orgullosos. Vol dir que fa temps que fem música per a gent que s'ha atrevit a engegar nous grups, la mateixa influència que per a nosaltres va ser **Antònia Font**. Vam veure que podíem fer el que ens donés la gana i tot i així agradar a la gent.

Voldríem acabar amb els agraïments que se solen posar als crèdits d'un disc. Sempre es parla d'obligacions extramusicals com les causants de molts comiats, però aquestes obligacions també poden ajudar a sostenir un grup. Quines paraules teniu per a la família o les parelles? [Cal esmentar que Àngel Garau i Xavi Hernández no poden respondre amb naturalitat perquè comparteixen l'espai on fem l'entrevista amb les seves respectives parelles, certament una llàstima circumstancial...]

X.H: Imagina't que en resposta a la teva pregunta ara diguéssim que han estat pals a les rodes...
[Riu]

A.G: Amb la família sempre hi ha hagut un equilibri, des que érem adolescents i muntàvem grups. Ens han encoratjat i els ha semblat una activitat xula. No ens tiraven enrere, però tampoc no es van flipar mai molt, i la major part del temps ens feien tocar de peus a terra. Ens deien que féssim el que volguéssim, ens donàvem ànims i l'enhorabona, però ens advertien que havíem d'acabar la carrera i a l'estiu fer alguna feina més que anar a tocar d'aquí cap allà. I jo almenys ho he viscut d'una manera bastant guai.

Video: <https://www.youtube.com/watch?v=bWo9sgH2jIM>